

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ

Рада молодих учених

Миронівський інститут пшениці імені В. М. Ремесла
Український інститут експертизи сортів рослин
Білоцерківський національний аграрний університет
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Селекція, генетика та технології вирощування сільськогосподарських культур

Матеріали

V Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і спеціалістів
(21 квітня 2017 р., с. Центральне)
присвячена 105-річчю Миронівського інституту пшениці імені В.М. Ремесла НААН
України та 15-річниці від Дня утворення
Українського інституту експертизи сортів рослин

Партнер заходу:
Насіннева асоціація України

УДК 633.11:631.559

Золотухіна З. В., канд. с.-г. наук, старший викладач кафедри рослинництва

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: zoyazolotuhina@mail.ru

ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ВИСОКОІНТЕНСИВНИХ СОРТІВ – ДВОРУЧОК ПШЕНИЦІ В ПІВДЕННОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ

Створення високопродуктивних сортів пшениці зі слабо вираженою фотоперіодичною чутливістю і короткою стадією яровизації сприяє активному весняному відростанню рослин, що, в свою чергу, забезпечує добре використання вологи та інтенсивне формування біологічного врожаю. Таким вимогам відповідають сорти п'ятого покоління, які володіють подвійною фізіологією, так звані сорти-дворучки.

Метою дослідження було встановлення продуктивності нових високоінтенсивних сортів-дворучок пшениці в умовах Південного Степу України.

Польові дослідження виконано впродовж 2014–2016 рр. у стаціонарній польовій сівозміні ННВЦ ТДАТУ Мелітопольського району Запорізької області. Для дослідження використано сорти-дворучки пшениці Шестопалівка (контроль), Магістраль, Шпалівка, Сталева та Озерна. Повторність дослідів чотириразова. Використовували інтегровану енергозберігаючу технологію вирощування зернових культур у Південному Степу України. Попередник – чорний пар. Погодні умови в цілому були сприятливі для росту і розвитку рослин пшениці.

Серед досліджуваних сортів найвищу польову схожість сформували рослини сортів Озерна та Шестопалівка, а найнижчу – сортів Магістраль та Сталева, у яких даний показник був відпо-

відно на 13,4 та 17,2 % (абс.) нижче порівняно з контролем. За стійкістю проти несприятливих умов перезимівлі суттєвої різниці між досліджуваними сортами виявлено не було, окрім сорту Сталева, у якого показник зимостійкості був на 6,8 % (абс.) вище, ніж у контролі.

Для усіх досліджуваних сортів максимум площі листової поверхні припадав на генеративний період розвитку (фаза колосіння). Найбільшу асимілюючу поверхню за період вегетації сформував сорт Озерна, максимальна площа листків у якого була на 43 % більшою, порівняно з контрольним варіантом. Найменшим цей показник був відмічений для сорту Сталева, у якого площа листової поверхні була на 17 % менше порівняно з контролем.

В середньому за досліджуваний період вегетації найвище значення ЧПФ спостерігалось у сорту Шпалівка, у якого даний показник був на 13–46 % вищим ніж у інших сортів.

За величиною біологічної врожайності було виділено сорти Шестопалівка та Шпалівка, у яких величина врожаю була на 7–17 % вищою порівняно з іншими сортами. Усі досліджувані сорти сформували високоякісне зерно, яке відповідає вимогам продовольчої групи А. Однак за сукупністю показників якості до II класу було віднесено сорти Магістраль та Шпалівка, а до III класу – Шестопалівка, Сталева і Озерна.

УДК 632.57:633.1:633.31(477.72)

Зоріна Г. Г., аспірант

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

e-mail: annazorin@mail.ru

АНАЛІЗ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ КАТІОННО-АНІОННОГО СКЛАДУ ІНГУЛЕЦЬКОЇ ТА ДНІПРОВСЬКОЇ ЗРОШУВАЛЬНОЇ ВОДИ З ЗАСТОСУВАННЯМ МЕТОДУ КЛАСТЕРНОГО АНАЛІЗУ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОГРАМНОМУ КОМПЛЕКСІ STATISTICA

Вода є одним з найбільш важливих і дефіцитних ресурсів для сільськогосподарського виробництва в посушливих районах. Одним з основних джерел зрошення меліорованих угідь Півдня України є система зрошувальних вод р. Інгулець, що характеризується нестабільними гідрологічним та гідрохімічним режимами, та р. Дніпро, в якій останнім часом збільшилося забруднення вод токсикантами. Скидання промислових вод значно підвищує мінералізацію та погіршує хімічний склад води, тому, дослід-

ження в сфері аналізу та динаміки мінералізованого складу інгулецької та дніпровських зрошувальної води для подальшого використання цих знань у практиці агровиробництва є дуже актуальним на сьогоднішній день.

За результатами наших досліджень доведена ефективність методів кластерного аналізу, що впроваджені в програмі *Statistica 6.1*, на прикладі кластеризації показників катіонно-аніонного складу інгулецької та дніпровської води, що були отримані в лабораторії зрошення